

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.022.03.2016

P/16/068

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/068 – Zapewnienie bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę dużych aglomeracji miejskich na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	1) Marek Skrzypecki – doradca ekonomiczny, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LWR/115/2016 z dnia 24 listopada 2016 r. 2) Mirosław Perłowski – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LWR/111/2016 z dnia 14 listopada 2016 r. (dowody: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka Akcyjna we Wrocławiu (dalej: „MPWiK” lub „Przedsiębiorstwo”), ul. Na Grobli 14/16, 50-421 Wrocław.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zdzisław Olejczyk – Prezes Zarządu, Dyrektor Naczelny od dnia 29 stycznia 2010 r. (dowody: akta kontroli str. 5-8)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Zgodnie z decyzją 7/02 Zarządu Miasta Wrocławia z dnia 22 października 2002 r., MPWiK zapewniło dostawy wody w sposób ciągły i niezawodny, niemniej – w ocenie Najwyższej Izby Kontroli – w zakresie niewystarczającym na wypadek zaistnienia sytuacji kryzysowych.

Przedsiębiorstwo posiadało wprawdzie możliwość pozyskania wody dla miasta Wrocławia ze źródeł alternatywnych, jednakże istotnym ograniczeniem były utrudnienia w zakresie jej dystrybucji. Przy pełnym wykorzystaniu posiadanych środków transportu wody, stopień pokrycia zapotrzebowania na nią² wyniósłby zaledwie 1% na poziomie niezbędnym³ i 2% na poziomie minimalnym⁴.

Mimo, że MPWiK opracowało plany i procedury reagowania na wypadek konieczności zapewnienia zaopatrzenia w wodę w sytuacji kryzysowej, to zawierały one jednak w części nierzetelne dane, dotyczące w szczególności: (a) nieuwzględnienia w nich dwóch urządzeń do awaryjnego zaopatrzenia w wodę (stacji mobilnej uzdatniania wody oraz Stacji Badawczej przy Zakładzie Produkcji Wody „Mokry Dwór” - zakupionych w 2015 r.); (b) przyjęcia nierealnego założenia o możliwości wykonania przez posiadane cysterny 12 kursów na dobę, chociaż faktyczne możliwości w tym zakresie pozwalały na wykonanie maksymalnie sześciu kursów na dobę; (c) uznania za alternatywne źródła wody pięciu studni o łącznej wydajności około 9 000 m³ na dobę, należących do prywatnej spółki z o.o., mimo że MPWiK nie posiadało na tę okoliczność stosownego, udokumentowanego

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje trójstopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Obliczone na podstawie liczby mieszkańców miasta Wrocławia.

³ Wynoszącym 15 litrów na osobę na dobę.

⁴ Wynoszącym 7,5 litra na osobę na dobę.

porozumienia. Ponadto, z opóźnieniem wynoszącym dwa lata i 10 miesięcy MPWiK sporządziło plany ochrony obiektów infrastruktury krytycznej.

Prawidłowo opracowano charakterystykę zagrożeń dotyczących zapewnienia ciągłości dostaw wody oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia. Jednocześnie MPWiK podjęło szereg działań mających na celu zapewnienie miastu Wrocław awaryjnych źródeł wody oraz rzetelne przysposobienie urządzeń i obiektów wodociągowych służących do awaryjnego zaopatrzenia w wodę.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, MPWiK we właściwy sposób zorganizowało ochronę obiektów i urządzeń tworzących system zaopatrzenia w wodę miasta Wrocławia. Opracowano stosowne plany ochrony urządzeń wodociągowych, uwzględniające wszystkie posiadane urządzenia wodociągowe. Zapewniono właściwą ochronę wszystkich urządzeń wodociągowych przez specjalistyczne, uzbrojone formacje ochronne oraz poprzez system elektronicznych urządzeń sygnalizacji alarmowej. Ustanowione dla ujęć wody strefy ochronne, podlegające ochronie bezpośredniej i pośredniej, były właściwie oznakowane i zabezpieczone odpowiednimi ogrodzeniami i innymi urządzeniami ochrony. Opracowano, wdrożono i stosowano w praktyce procedury postępowania z dokumentacją oznaczoną klauzulą „tajemnica przedsiębiorstwa” / „poufne w MPWiK”, oraz procedury dotyczące m.in. zasad wejścia osób i wjazdu pojazdów do stref ochrony, zasad wydawania i używania identyfikatorów, kontroli i przeprowadzania audytów stanu systemu ochrony urządzeń wodociągowych, ochrony teleinformatycznej, a także sposobów reakcji ochrony na określone rodzaje zdarzeń.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Udział Przedsiębiorstwa w opracowaniu planów reagowania na wypadek sytuacji kryzysowych

Opis stanu faktycznego

1.1. Decyzją nr 7/02 Zarząd Miasta Wrocławia w dniu 22 października 2002 r. udzielił Przedsiębiorstwu, na jego wniosek z dnia 12 lipca 2002 r., zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wrocław. Zezwolenie zawierało wszystkie wymagane elementy określone w art. 18 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków⁵ (dalej: „ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę”). Zgodnie z zezwoleniem, przedmiotem i obszarem działalności Przedsiębiorstwa była działalność gospodarcza polegająca na ujmowaniu, uzdatnianiu i zbiorowym dostarczaniu wody oraz zbiorowym odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków na terenie Gminy Wrocław. Obowiązkiem MPWiK - w myśl zezwolenia - było zapewnienie wysokiej jakości świadczonych usług, ich niezawodności, przestrzeganie wymagań ograniczenia szkodliwego oddziaływania na środowisko i utrzymywanie możliwie niskich kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. W przypadku wystąpienia zagrożenia niedoborem wody, Przedsiębiorstwo zostało zobowiązane do określenia taryf dla zaopatrzenia w wodę w sposób stymulujący ograniczenie jej zużycia, opracowania i wdrożenia programu dostaw wody w warunkach jej niedoboru, uwzględniającego rotacyjne ograniczenia lub przerwy w dostawach wody do poszczególnych obszarów i ograniczenie zużycia wody na cele inne niż zaopatrzenie ludności oraz podania do publicznej wiadomości godzinowego harmonogramu wprowadzonych ograniczeń. W przypadkach wystąpienia awarii urządzeń wodociągowych powodujących przerwy i ograniczenia w dostawach wody, przekraczających osiem godzin, lub zaistnienia przerw

⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 139, ze zm.

w dostawach wody wskutek zdarzeń nagłych, nieprzewidywalnych i niezależnych od dostawcy, MPWiK było zobowiązane do niezwłocznego poinformowania o zaistniałej sytuacji odbiorców, uruchomienia zastępczych punktów odbioru wody i poinformowania odbiorców o ich usytuowaniu, niezwłocznego przystąpienia do usuwania awarii lub skutków zdarzeń nagłych oraz przekazania odbiorcom informacji o przewidywanym czasie trwania przerw w dostawach wody.

(dowody: akta kontroli, str. 9-25)

1.2. Uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia nr XVIII/349/11 z dnia 17 listopada 2011 r.⁶ przyjęty został Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na obszarze Wrocławia. Zgodnie z art. 19 ust. 2 *ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę*, Regulamin określał prawa i obowiązki Przedsiębiorstwa oraz odbiorców usług. Minimalny poziom świadczonych usług w zakresie dostarczania wody obejmował zdolność MPWiK do realizacji dostaw wody w ilości i parametrach określonych w umowie w sposób ciągły i niezawodny, przy minimalnym ciśnieniu mierzonym w rurociągach zasilających obiekty w danym rejonie, wynoszącym 0,2 Mpa⁷. W myśl Regulaminu Przedsiębiorstwo – w przypadku wystąpienia nieprzewidywanych przerw lub ograniczeń w dostawie wody – było zobowiązane do poinformowania odbiorców o zaistniałej sytuacji i przewidywanym czasie jej trwania, zapewnienia zastępczego punktu poboru wody w terminie nie późniejszym niż po ośmiu godzinach od wystąpienia przerwy oraz do przystąpienia do niezwłocznego usuwania awarii i jej skutków lub do czynności zmierzających do wznowienia usług w pełnym zakresie. Do obowiązków Przedsiębiorstwa należało też m.in. informowanie z wyprzedzeniem odbiorców o planowanych zmianach warunków technicznych zaopatrzenia w wodę, rozpatrywanie skarg i wniosków, niezwłoczne powiadamianie odbiorców o sposobie ich rozpatrzenia, nie później niż w ciągu 30 dni, udostępnianie poboru wody na cele przeciwpożarowe wyłącznie jednostkom uprawnionym na podstawie ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o *ochronie przeciwpożarowej*⁸ w miejscach uzgodnionych, z sieci istniejących hydrantów, na podstawie umów zawartych z Gminą Wrocław, monitorowanie obowiązku składania do MPWiK przez uprawnionych do poboru wody na cele przeciwpożarowe, raportów o ilości pobranej wody w okresach kwartalnych, w terminie do 30 dni od zakończenia kwartału, zawarcie umowy z Gminą Wrocław o zaopatrzenie w wodę na cele przeciwpożarowe i dokonywanie rozliczeń w tym zakresie.

1.3. Przedsiębiorstwo w ww. decyzji nr 7/02 Zarządu Miasta Wrocławia zostało zobowiązane do zapewnienia dostaw wody w sposób ciągły i niezawodny, co zostało zrealizowane poprzez istniejący zdywersyfikowany układ ujmowania i produkcji wody. Uzdatnianie wody odbywało się w dwóch zlokalizowanych w różnych miejscach zakładach: Mokry Dwór i Na Grobli. Każdy z nich korzystał z niezależnych ujęć wody i miał zdolność do pokrycia 70% zapotrzebowania Wrocławia oraz posiadał trzy niezależne źródła zasilania w energię elektryczną. Przedsiębiorstwo nie było zobowiązane do utrzymywania określonych alternatywnych źródeł wody, takich jak studnie awaryjne.

(dowody: akta kontroli, str. 15-25)

1.4. Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych we Wrocławiu (dalej: Plan Wodno-Kanalizacyjny) na lata 2014-2018 zakładał wykonanie w latach 2014-2015 nowych studni zastępczych we

⁶ Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2012 r., poz. 353.

⁷ Megapaskal.

⁸ Dz. U. z 2016 r., poz. 191.

Wrocławiu-Leśnicy. Uchwałą nr XX/399/16 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 stycznia 2016 r. został przyjęty Plan Wodno-Kanalizacyjny na lata 2016-2020. W planie zawarto dwa zadania dotyczące zapewnienia dostaw wody w przypadku braku możliwości jej dostaw siecią wodociagową: [1] wykonanie otworów studziennych rozpoznawczo-eksploatacyjnych oraz przebudowa studni horyzontalnej Bierdzany – planowana realizacja w latach 2016-2018; [2] przebudowa istniejących studni oraz wykonanie studni zastępczych we Wrocławiu-Leśnicy – planowana realizacja w latach 2016-2019.

(dowody: akta kontroli, str. 26-41, 195-226)

1.5. Prezydent Wrocławia umieścił zagadnienia związane z zaopatrzeniem Wrocławia w wodę w sytuacjach kryzysowych w dwóch dokumentach, tj. w [1] Planie Obrony Cywilnej Wrocławia w zakresie opisu źródeł wody dla Wrocławia, wskazania pogotowia wodno-kanalizacyjnego⁹, jako odpowiedzialnego za bezpieczeństwo awaryjnych ujęć wody oraz sprzętu do dostarczania wody pitnej mieszkańcom, wskazania innych dokumentów, w których znajduje się wykaz awaryjnych ujęć wody, zestawienie potrzeb oraz plan zabezpieczenia w wodę; [2] Planie zaopatrzenia miasta Wrocławia w wodę na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń¹⁰ w zakresie wykazu studni awaryjnych oraz wykazu środków do przewozu wody pitnej. Ww. regulacje ustanowione przez Prezydenta Miasta nie zobowiązywały MPWiK do uwzględnienia określonych wymogów (wymagań) w zakresie budowy i funkcjonowania sieci (urządzeń) wodociagowych i innych alternatywnych źródeł wody bądź do odniesienia się do nich.

(dowody: akta kontroli, str. 60-121, 124-144, 169)

1.6. W Przedsiębiorstwie przyjęto w dniu 1 lutego 2013 r. i zaktualizowano w dniu 26 stycznia 2016 r. Politykę Zarządzania Ryzykiem, w której znalazły się m.in. jej założenia i zakres, podział odpowiedzialności, ocena ryzyka, aktualizowana w cyklu kwartalnym mapa ryzyka oraz reakcja na ryzyko. W związku z przyjęciem Polityki Zarządzania Ryzykiem, Prezes Zarządu MPWiK powołał w dniu 21 lutego 2013 r. czteroosobowy Zespół ds. Zarządzania Ryzykiem. Zagadnienia związane z zagrożeniami przy produkcji i dystrybucji wody opisano w Planie ochrony obiektów infrastruktury krytycznej, gdzie zawarto scenariusze działań na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych. Rodzaje ryzyk oraz modele reakcji w przypadku ich wystąpienia zawarto w przyjętej w MPWiK w dniu 30 września 2016 r. Procedurze postępowania w przypadku wystąpienia ekstremalnej sytuacji kryzysowej braku możliwości dostarczania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi¹¹ (dalej: „Procedura z dnia 30 września 2016 r.”). Opis postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej zawarto w Planie zaopatrzenia miasta Wrocławia w wodę na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń, w którym MPWiK przyjęło do realizacji obowiązki obejmujące: zaopatrzenie odbiorców w wodę z drugiego zakładu produkcji wody w okolicznościach wstrzymania pracy jednego z nich; uruchomienie dodatkowych ujęć wody; wprowadzenie reglamentacji dostaw wody pitnej w ustalonych godzinach, które są podawane w środkach masowego przekazu.

(dowody: akta kontroli, str. 60-121, 124, 129, 145-165, 170-188, 227-247)

---

⁹ Funkcjonujące w ramach MPWiK

¹⁰ Stanowiącym załącznik do przyjętej w MPWiK Procedury postępowania w przypadku wystąpienia ekstremalnej sytuacji kryzysowej braku możliwości dostarczania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

¹¹ Opisowana Procedura stanowiła aktualizację przyjętego w lipcu 1991 r. Programu działania MPWiK na wypadek klęsk ekologicznych lub innych zagrożeń, warunkujących dostawę wody do miasta.

1.7. MPWiK posiadało cztery studnie zlokalizowane we Wrocławiu-Leśnicy, przeznaczone do zasilania Stacji Uzdatniania Wody Leśnica (SUW Leśnica). Opisywane studnie zostały odwiercone w okresie od 26 sierpnia 2010 r. do 13 października 2011 r., a ich eksploatacja rozpocznie się po ich uzbrojeniu, które jest planowane na I kwartał 2017 r. dla studni 4z oraz na koniec 2017 r. dla pozostałych trzech studni (3z, 9z i 7z). Wcześniej SUW Leśnica była zasilana przez dziewięć innych studni, które były stopniowo wyłączane z eksploatacji. Od dnia 11 października 2010 r. eksploatowano trzy studnie (4a, 3p i 9p), dla których pozwolenie wodnoprawne określało łączny pobór wody do 93 m³ na godzinę. W 2015 r. wodę pozyskiwano z jednej studni (9p), która została wyłączona z eksploatacji w dniu 31 grudnia 2015 r. Pobór wody z tej studni w grudniu 2015 r. wyniósł 9 340 m³.

Przedsiębiorstwo przeprowadziło w okresie od 11 września 2015 r. do 30 września 2016 r. remont trzech zbieraczy poziomych w istniejącej studni horyzontalnej Bierdzany a następnie przeprowadziło pompowania eksploatacyjne, co umożliwiło ustalenie zasobów obiektu na poziomie 5 400 m³ na dobę. W dniu 18 października 2016 r. MPWiK złożyło w Wydziale Geologii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego wniosek o zatwierdzenie dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia wód podziemnych z tej studni. Do dnia 18 stycznia 2017 r.¹² nie zapadło rozstrzygnięcie w tej sprawie.

W okresie od 1 stycznia 2016 r. i nadal, MPWiK nie posiadała czynnej studni do poboru wody nadającej się do uzdatnienia do celów spożywczych. W ww. Procedurze z dnia 30 września 2016 r. wskazano SUW Leśnica ze znajdującymi się tam studniami, jako alternatywne źródło wody surowej¹³.

Przedsiębiorstwo dysponowało siedmioma przewoźnymi agregatami prądowórczymi o mocy od 45 kVA do 500 kVA – łącznie 1 110 kVA. Zostały one opisane wraz z ich charakterystyką i miejscem stacjonowania w przyjętej w MPWiK w dniu 20 stycznia 2016 r. Instrukcji Ochrony Przeciwpowodziowej. Agregaty o mocy 500 kVA, 100kVA i 60 kVA stanowiły własność Gminy Wrocław, która użyczyła ich Przedsiębiorstwu do użytkowania. Pozostałe cztery agregaty były własnością MPWiK. Zdolności produkcyjne wody przez MPWiK z użyciem ww. siedmiu agregatów w sytuacji braku sieciowego zasilania w energię elektryczną, wynosiło 2 400 m³ na dobę, co stanowi 68,5% zapotrzebowania minimalnego na wodę pitną (3 504,1 m³ na dobę). W dniu 27 grudnia 2016 r. dokonano częściowego odbioru nowego agregatu o mocy 1 400 kVA. Po dokonaniu jego pełnego odbioru Przedsiębiorstwo przy pomocy wszystkich posiadanych agregatów w sytuacji braku sieciowego zasilania w energię elektryczną, będzie zdolne do produkcji wody na poziomie do 72 000 m³ na dobę, co stanowi 57,1% pełnego zapotrzebowania wynoszącego 126 000 m³ na dobę, określonego na podstawie faktycznego zużycia przez wszystkich odbiorców.

(dowody: akta kontroli, str. 42-59, 63, 122-123, 135, 168, 248-270, 290-292)

1.8. Przedsiębiorstwo posiadało trzy zbiorniki wody pitnej zlokalizowane w Zakładzie Produkcji Wody Mokry Dwór, Zakładzie Produkcji Wody Na Grobli oraz w Stacji Uzdatniania Wody Leśnica. Łączna pojemność zbiorników wynosiła 57 750 m³. Zbiorniki zostały dostosowane do napełniania z nich beczkowozów oraz do możliwości ich odcięcia od istniejącego układu wodociągowego. Opisywane zbiorniki zostały ujęte w Procedurze z dnia 30 września 2016 r., bez ich pojedynczego wyszczególniania.

¹² Dzień zakończenia czynności kontrolnych NIK w jednostce kontrolowanej.

¹³ Nadającej się do picia po uzdatnieniu.

Poza studniami opisywanymi powyżej oraz zbiornikami wody pitnej, awaryjnymi źródłami zaopatrzenia w wodę były zakupione w 2015 r.: stacja mobilna uzdatniania wody oraz Stacja Badawcza ZPW Mokry Dwór służąca do uzdatniania wody, mające wydajność wynoszącą odpowiednio 5 m³ na dobę i 144 m³ na dobę. Obydwu stacji nie ujęto w dokumentacji MPWiK dotyczącej awaryjnego zasilania w wodę.

(dowody: akta kontroli, str. 60-121, 135-144, 166-167, 306-311)

1.9. MPWiK posiadało trzy beczkowozy do przewozu wody pitnej o łącznej pojemności 16 m³ (dwa o pojemności po 5 m³ i jeden o pojemności 6 m³). Beczkowozy i ich charakterystykę ujęto w Planie zaopatrzenia miasta Wrocławia w wodę na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń, stanowiącym załącznik do Procedury z dnia 30 września 2016 r., błędnie wskazując pojemność jednego beczkowozu – 5 m³, zamiast 6 m³.

(dowody: akta kontroli, str. 115, 189)

1.10. W Procedurze z dnia 30 września 2016 r. skalkulowano potrzebę pozyskania około 20 beczkowozów z zewnątrz dla zapewnienia dowozu 1 500 m³ wody na dobę, w sytuacji braku możliwości dostaw siecią wodociagową, natomiast dostawy wody w wysokości 2 700 m³ na dobę wymagałyby pozyskania około 38 beczkowozów, przy założeniu wykonania 12 kursów przez każdy beczkowóz. Minimalne dobowe zapotrzebowanie Wrocławia na wodę pitną wynosi 3 504,1 m³. W Procedurze z dnia 30 września 2016 r. wskazano, że alternatywnym źródłem wody jest pięć studni o łącznej wydajności około 9 000 m³ na dobę, należących do prywatnego przedsiębiorstwa, jednak MPWiK nie posiadała w tym zakresie udokumentowanego porozumienia. Rezerwa wody pitnej zgromadzonej w zbiornikach należących do Przedsiębiorstwa została oszacowana w Procedurze z dnia 30 września 2016 r. na około pięć dni. W dokumentacji MPWiK dotyczącej awaryjnego zaopatrzenia w wodę nie umieszczono szacowania stopnia pokrycia potrzeb w stosunku do posiadanych agregatów prądotwórczych.

(dowody: akta kontroli, str. 60-71, 135-144, 190-191)

1.11. W dniu 15 maja 2013 r. MPWiK otrzymało, na podstawie art. 5b ust. 7 pkt 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o *zarządzaniu kryzysowym*¹⁴ oraz § 10 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w *sprawie Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej*¹⁵, od dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (dalej: „RCB”), dokument z dnia 7 maja 2013 r. informujący o ujęciu w wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, trzech obiektów MPWiK. Pismem z dnia 2 lipca 2013 r. MPWiK poinformowało dyrektora RCB o zmianie formy organizacyjno-prawnej ze spółki z o.o. na spółkę akcyjną. W odpowiedzi dyrektor RCB przekazał pismem z dnia 15 października 2013 r. informację o aktualizacji ww. wykazu, który zawierał niezmiennie trzy obiekty MPWiK. Kolejne aktualizacje wykazu zostały przekazane w pismach z 15 lipca 2015 r. oraz 27 października 2016 r., które także nie wniosły zmian do obiektów MPWiK umieszczonych w wykazie. Przedsiębiorstwo nie brało udziału w procesie wyznaczania obiektów infrastruktury krytycznej. Pismem z dnia 15 stycznia 2015 r. dyrektor RCB zwrócił się do MPWiK o ocenę kryteriów pozwalających na wyodrębnienie elementów infrastruktury krytycznej. W odpowiedzi z dnia 20 lutego 2015 r. Przedsiębiorstwo nie wniosło uwag do kryteriów przedstawionych przez dyrektora RCB.

¹⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 1166, ze zm.

¹⁵ Dz. U. Nr 83, poz. 541.

(dowody: akta kontroli, str. 147, 192-194)

1.12. Po otrzymaniu przez MPWiK w dniu 15 maja 2013 r. od dyrektora RCB informacji o zaliczeniu obiektów do infrastruktury krytycznej, zainicjowano tworzenie planów ochrony tych obiektów. Zasadnicze części planów powstały w dniu 31 grudnia 2013 r. Pismem do RCB z dnia 24 czerwca 2014 r. Przedsiębiorstwo poinformowało, że prace nad sporządzaniem planów obiektów infrastruktury krytycznej zostały zakończone w marcu 2014 r., wskazując jednocześnie, że nadal trwał proces modyfikacji treści planu w oparciu o zgłoszone przez służby i instytucje uwagi oraz zmiany organizacyjne w MPWiK. Uzupełnienie planów zostało ukończonych w dniu 5 grudnia 2016 r. Przed zakończeniem ww. uzupełnień MPWiK rozpoczęło proces uzgadniania planów ochrony. Takie uzgodnienia uzyskano w dniach 17 grudnia 2015 r. od Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, 14 marca 2016 r. od Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu oraz 27 czerwca 2016 r. od Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Przedsiębiorstwo przekazało Wydziałowi Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 9 listopada 2016 r. informację o postępach w procesie uzgadniania planów ochrony, które zobowiązało się przekazać adresatowi po wniesieniu w nich poprawek a w dniu 22 grudnia 2016 r. - kompletne plany ochrony obiektów infrastruktury krytycznej, celem ich uzgodnienia przez Wojewodę Dolnośląskiego. Do dnia 18 stycznia 2017 r. uzgodnienie planów przez Wojewodę nie zostało zakończone. Przedsiębiorstwo nie przedkładało dyrektorowi RCB innych planów w celu uznania spełnienia obowiązku posiadania planu.

(dowody: akta kontroli, str. 16-17, 271-276, 427)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W dokumentacji MPWiK dotyczącej awaryjnego zasilania w wodę nie ujęto, służących do tego, urządzeń zakupionych w 2015 r.: stacji mobilnej uzdatniania wody oraz Stacji Badawczej ZPW Mokry Dwór. W związku z tym Witold Ziomek – Wiceprezes Zarządu oraz Robert Lewandowski – Prokurent MPWiK wyjaśnili, że w dokumentacji awaryjnego zasilania w wodę nie ujęto ww. urządzeń, ponieważ stanowiły one elementy wewnętrzne ZPW Mokry Dwór.

W ocenie NIK, jakkolwiek przedmiotowe urządzenia należą do wewnętrznego wyposażenia ZPW Mokry Dwór, niemniej służą do awaryjnego zasilania w wodę i jako takie, zakupione przez MPWiK, powinny zostać uwzględnione w odnośnej dokumentacji.

(dowody: akta kontroli, str. 60-121, 166-167, 306-311, 428-438)

2. W Planie zaopatrzenia miasta Wrocławia w wodę na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń, stanowiącym załącznik do ww. Procedury z dnia 30 września 2016 r., błędnie wskazano dane, w tym pojemność jednego beczkowozu (5 m³, zamiast 6 m³). W związku z tym Witold Ziomek – Wiceprezes Zarządu oraz Robert Lewandowski – Prokurent MPWiK wyjaśnili, że prawdopodobnie jest to wynikiem omyłki pisarskiej.

(dowody: akta kontroli, str. 115, 189, 428, 430)

3. W Procedurze z dnia 30 września 2016 r., przy określeniu liczby niezbędnych beczkowozów założono możliwość wykonania 12 kursów na dobę przez każdy z nich, podczas gdy faktyczne możliwości – zgodnie z urealnioną kalkulacją, wykonaną na potrzeby kontroli NIK przez Roberta Lewandowskiego, Dyrektora

Technicznego i Prokurenta MPWiK – wynoszą maksymalnie sześć kursów na dobę. W związku z powyższym Witold Ziomek – Wiceprezes Zarządu oraz Robert Lewandowski – Prokurent MPWiK wyjaśnili, że wynika to z przyjęcia innych założeń szacunkowych niż w ww. kalkulacji. Stwierdzili także, że przyjęte ilości kursów szacowane były wcześniej dla wyższej prędkości przejazdów (w ekstremalnych sytuacjach kryzysowych nie były przewidywane utrudnienia w ruchu ulicznym), przy jednoczesnym przyjęciu przyspieszonej procedury opróżniania zbiorników.

(dowody: akta kontroli, str. 60-71, 190, 428, 430)

4. W ww. Procedurze wskazano, że alternatywnym źródłem wody jest pięć studni o łącznej wydajności około 9 000 m³ na dobę, należących do prywatnej spółki z o.o., mimo że MPWiK nie posiadała w tym zakresie udokumentowanego porozumienia. W związku z powyższym Witold Ziomek – Wiceprezes Zarządu oraz Robert Lewandowski – Prokurent MPWiK wyjaśnili, że studnie należące do prywatnego podmiotu zostały wykazane w oparciu o dane zawarte w Planie zaopatrzenia miasta Wrocławia w wodę na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń.

(dowody: akta kontroli, str. 60-71, 191, 428, 431)

5. Zasadnicze części planów ochrony obiektów infrastruktury krytycznej MPWiK powstały w dniu 31 grudnia 2013 r., jednak nie były one kompletne i wymagały uzupełnień, w tym o załączniki, których ostateczne wersje opracowano w dniach: 29 stycznia 2016 r.¹⁶ i 5 grudnia 2016 r.¹⁷. Tym samym został przekroczony dziewięciomiesięczny termin ich sporządzenia, liczony od dnia 15 maja 2013 r., w którym MPWiK otrzymało od dyrektora RCB informację o zaliczeniu jej obiektów do infrastruktury krytycznej. Było to niezgodne z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie *planów ochrony infrastruktury krytycznej*¹⁸. Opóźnienie, które wyniosło 2 lata i 10 miesięcy wynikało z tego, iż w trakcie procesu tworzenia planów ochrony, ale po upływie wyżej wskazanego dziewięciomiesięcznego terminu, MPWiK uzyskiwało informacje o wymogach, jakie powinny one spełniać na zainicjowanych w kwietniu 2014 r. spotkaniach w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego z przedstawicielami jednostek i służb biorących udział w ścieżce zatwierdzania planów ochrony¹⁹, oraz na mającym miejsce w dniu 21 czerwca 2016 r. szkoleniu w Rządowym Centrum Bezpieczeństwa w Warszawie, dedykowanemu firmom wodociągowym. Uzupełnienia i aktualizacje planów ochrony obiektów infrastruktury krytycznej wynikały także z wprowadzonych w okresie od maja do lipca 2014 r., oraz w dniu 9 lipca 2015 r., zmian organizacyjnych w Przedsiębiorstwie. W związku z powyższym Witold Ziomek – Wiceprezes Zarządu oraz Robert Lewandowski – Prokurent MPWiK wyjaśnili, że Przedsiębiorstwo wywiązało się z 9-miesięcznego terminu sporządzenia planów ochrony, ponieważ prace nad nimi zostały zakończone w marcu 2014 r., a dalsze poprawki i uzupełnienia były wynikiem uwag zgłoszonych w trakcie uzgadniania tych planów przez właściwe służby.

---

¹⁶ Instrukcja organizacji i kontroli ruchu osobowego, kołowego na i z terenów MPWiK we Wrocławiu.

¹⁷ Polityka bezpieczeństwa teleinformatycznego oraz Opis i charakterystyka automatyki.

¹⁸ Dz. U. Nr 83, poz. 542.

¹⁹ Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu, Komendanta Wojewódzkiego Policji, Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

NIK nie podziela takiego stanowiska, gdyż przekazanie planów ochrony do uzgodnienia formalnie nie nastąpiło w wyznaczonym terminie²⁰, a MPWiK na wskazanych spotkaniach, ale także na szkoleniu, pozyskało wiedzę o wymaganiach, jakie winna spełniać przedmiotowa dokumentacja, którą należało wykonać w komplecie przed upływem 9-miesięcznego terminu, tj. do dnia 15 lutego 2014 r.

(dowody: akta kontroli, str. 16-17, 253-254, 271-272, 277-278, 427, 429, 432-438)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. W badanym okresie Przedsiębiorstwo posiadało jedną studnię do czerpania wody surowej, która została wyłączona z eksploatacji z końcem 2015 r. Do tego momentu było to jedyne, należące do miasta Wrocławia, awaryjne ujęcie wody. Od dnia 1 stycznia 2016 r. MPWiK nie dysponowało własnym, awaryjnym ujęciem wody.

Jakkolwiek Przedsiębiorstwo nie było formalnie zobowiązane do posiadania awaryjnych źródeł wody, to założenia dokumentacji dotyczącej awaryjnego zasilania miasta Wrocławia w wodę, przewidywały korzystanie z takich ujęć. Mając powyższe na uwadze za konieczne należy uznać kontynuowanie przez MPWiK prac w celu uruchomienia awaryjnych ujęć wody.

(dowody: akta kontroli, str. 42-59, 168, 290-292)

2. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na fakt, iż jeszcze przed zakończeniem w dniu 5 grudnia 2016 r. całości prac związanych ze sporządzeniem planów ochrony obiektów infrastruktury krytycznej, MPWiK rozpoczęło już proces uzgadniania planów ochrony. Takie uzgodnienia uzyskano bowiem już w dniach 17 grudnia 2015 r. od Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, 14 marca 2016 r. od Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu, oraz 27 czerwca 2016 r. od Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

(dowody: akta kontroli, str. 16, 271-275)

Ocena cząstkowa

Podstawowy dokument Przedsiębiorstwa, dotyczący zapewnienia zaopatrzenia w wodę w sytuacji kryzysowej, którym była ww. Procedura z dnia 30 września 2016 r. był nieaktualny, bądź nierzetelny, ponieważ: [1] nie ujęto w nim dwóch urządzeń służących do awaryjnego zaopatrzenia w wodę, tj. zakupionych w 2015 r. stacji mobilnej uzdatniania wody oraz Stacji Badawczej ZPW Mokry Dwór, [2] błędnie wykazano pojemność jednego beczkowozu (5 m³, zamiast 6 m³), [3] błędnie przyjęto, przy określaniu liczby niezbędnych beczkowozów, możliwość wykonania 12 kursów na dobę przez każdy z nich, podczas gdy faktyczne możliwości pozwalały na wykonanie maksymalnie sześciu kursów na dobę, [4] wskazano, jako alternatywne źródło wody, pięć studni o łącznej wydajności około 9 000 m³ na dobę, należących do prywatnej spółki z o.o., mimo że MPWiK nie posiadała w tym zakresie udokumentowanego porozumienia. Stwierdzono także opóźnienie w sporządzeniu planów ochrony obiektów infrastruktury krytycznej o dwa lata i 10 miesięcy, wbrew § 3 ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. W dokumentacji dotyczącej zapewnienia zaopatrzenia w wodę w sytuacji kryzysowej rzetelnie wykazano przenośne agregaty prądotwórcze. Przedsiębiorstwo prawidłowo opracowało charakterystykę zagrożeń dotyczących zapewnienia ciągłości dostaw wody oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia.

²⁰ W dniu 22 grudnia 2016 r. Przedsiębiorstwo formalnie złożyło do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego plany ochrony obiektów infrastruktury krytycznej do uzgodnienia.

2. Realizacja zadań związanych z zapewnieniem ciągłości dostaw wody w sytuacji kryzysowej

Opis stanu faktycznego

2.1. Zagadnienia dotyczące zaopatrzenia w wodę w sytuacji kryzysowej, takie jak opis zagrożeń, oceny ryzyka, scenariusze i plany działań na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych zostały ujęte w planach ochrony obiektów infrastruktury krytycznej, jednak podstawowym dokumentem w MPWiK w tym zakresie była Procedura z dnia 30 września 2016 r. Zawarto w niej takie zagadnienia jak: opis systemu produkcji i dystrybucji wody, ocena jakości i ciągłości dostaw wody przeznaczonej do spożycia, oszacowanie minimalnego zapotrzebowania na wodę w ekstremalnej sytuacji kryzysowej oraz scenariusze ekstremalnych sytuacji kryzysowych ze sposobami postępowania i modelami reakcji. Do urządzeń i obiektów służących do awaryjnego zaopatrzenia w wodę²¹ zaliczono w Procedurze z dnia 30 września 2016 r. zbiorniki wody czystej, beczkowsy, mobilne stacje uzdatniania wody, ujęcia wody pitnej i studnie. Ponadto w Instrukcji przeciwpowodziowej, stanowiącej załącznik do planów ochrony infrastruktury krytycznej, do takich urządzeń zaliczono agregaty prądotwórcze. Zadania do realizacji w omawianym zakresie umieszczono w Planie Wodno-Kanalizacyjnym, opisanym w pkt III.1.4. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowody: akta kontroli, str. 42, 60-122, 135-144, 166-167, 254, 279-289)

2.2. W celu przysposobienia urządzeń i obiektów wodociągowych służących do awaryjnego zaopatrzenia w wodę, Przedsiębiorstwo zrealizowało takie zadania jak: zakup trzech beczkowsów do przewozu wody pitnej w dniach od 30 kwietnia 1997 r. do 9 grudnia 2011 r., wynoszenie powyżej maksymalnego poziomu wód powodziowych urządzeń elektrycznych i łączności (od 1997 r. i nadal), pozyskanie w dniach od 7 września 2006 r. do 19 czerwca 2013 r. siedmiu agregatów prądotwórczych, wywiercenie w okresie od 26 sierpnia 2010 r. do 13 października 2011 r. czterech nowych studni w SUW Leśnica²², wybudowanie od 6 czerwca do 6 grudnia 2014 r. stacji koagulacji²³ w Zakładzie Produkcji Wody Na Grobli, zakup w dniach od 15 grudnia 2014 r. do 8 października 2015 r. mobilnej stacji uzdatniania wody oraz w dniach od 13 listopada 2014 r. do 1 września 2015 r. Stacji Badawczej dla ZPW Mokry Dwór, służącej do uzdatniania wody a także przebudowa w dniach od 11 września 2015 r. do 30 września 2016 r. studni horyzontalnej Bierdzany.

W wyniku oględzin przeprowadzonych w dniach 16 grudnia 2016 r. i 10 stycznia 2017 r. potwierdzono posiadanie przez MPWiK wybranych składników majątkowych, tj.: dwóch agregatów prądotwórczych o mocy 60 kVA i 500 kVA, odwierconych czterech studni na terenie SUW Leśnica, studni horyzontalnej Bierdzany, zbiornika na wodę czystą w ZPW Mokry Dwór, trzech beczkowsów do przewozu wody pitnej (o pojemności kolejno 5m³, 5m³ i 6 m³), mobilnej stacji uzdatniania wody oraz stacji pilotażowej uzdatniania wody „Mokry Dwór”.

W toku kontroli NIK sprawdzono dokumentację z przeprowadzanych przeglądów posiadanych siedmiu agregatów prądotwórczych oraz z badania jakości wody studni 9p zlokalizowanej na terenie SUW Leśnica, w wyniku czego stwierdzono, że agregaty prądotwórcze były poddawane przeglądom kilka razy w roku. Usterek podczas przeglądów nie stwierdzono. Woda ze studni 9p była badana przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną we Wrocławiu oraz przez MPWiK pod kątem przydatności do spożycia zarówno u odbiorców, jak i w SUW Leśnica.

(dowody: akta kontroli, str. 254, 292-355)

²¹ Będących w dyspozycji MPWiK lub planowanych do pozyskania, gdyby zaszła taka potrzeba.

²² Opis realizacji zadania znajduje się w punkcie III.1.7. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

²³ Umożliwiającej uzdatnianie wody surowej o pogorszonej jakości.

MPWiK nie wdrażała działań²⁴, które w myśl ww. decyzji nr 7/02 Zarządu Miasta Wrocławia z dnia 22 października 2002 r. miała zrealizować w sytuacji wystąpienia zagrożenia niedoborem wody, ponieważ nie było takich zagrożeń. Przedsiębiorstwo wywiązało się z obowiązków nałożonych omawianą decyzją w przypadkach wystąpienia awarii urządzeń wodociągowych, powodujących przerwy i ograniczenia w dostawach wody, przekraczające osiem godzin lub zaistnienia przerw w dostawach wody wskutek zdarzeń nagłych, nieprzewidywalnych i niezależnych od dostawcy. MPWiK realizowało obowiązki określone w Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków na obszarze Wrocławia z dnia 17 listopada 2011 r., opisane w pkt III.1.2. niniejszego wystąpienia pokontrolnego. W związku z tym MPWiK m.in. zawarło w dniu 1 czerwca 2008 r. umowę z Gminą Wrocław o zaopatrzenie w wodę na cele przeciwpożarowe oraz rozliczało realizację tej umowy poprzez wystawiane faktury.

(dowody: akta kontroli, str. 280, 284-285, 356-379)

Z informacji uzyskanych z Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego Wrocławia wynika, że Prezydent Wrocławia nie wydał wytycznych dotyczących zapewnienia dostaw wody w sytuacji kryzysowej. Urząd Miejski Wrocławia nie realizował wytycznych Wojewody Dolnośląskiego w tym zakresie, polegających na dokonaniu inwentaryzacji oraz sprawdzeniu poprawności funkcjonowania publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych a także na nadzorowaniu poprawności ich funkcjonowania. Wynikało to – jak wyjaśnił dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego Wrocławia, z faktu braku posiadania przez Urząd urządzeń zaopatrzenia w wodę, którymi dysponuje MPWiK.

(dowody: akta kontroli, str. 124, 129)

2.3. Spośród trzech beczkowozów do przewozu wody pitnej oraz siedmiu agregatów prądotwórczych, będących w dyspozycji MPWiK, do szczegółowej kontroli wybrano wszystkie beczkowozy oraz dwa agregaty prądotwórcze o mocy 60 kVA i 500 kVA. Obydwa agregaty były własnością Gminy Wrocław, która przekazała je do użytkowania Przedsiębiorstwu w dniach 2 marca 2010 r. (60 kVA) i 20 czerwca 2011 r. (500 kVA).

Beczkowozy – zgodnie z fakturami zakupu zostały zakupione w dniach 30 kwietnia 1997 r. (pojemność 6 m³), 24 sierpnia 2010 r. (pojemność 5 m³), 9 grudnia 2012 r. (pojemność 5 m³) oraz przyjęte do ewidencji środków trwałych odpowiednio w dniach 5 maja 1997 r., 24 sierpnia 2010 r. i 9 grudnia 2011 r. Beczkowozy posiadały aktualny atest higieniczny, stwierdzający przystosowanie do przewozu wody pitnej, oraz dokumentację dotyczącą ich serwisowania i dezynfekcji. Beczkowozy były myte dezynfekowane. Laboratorium MPWiK posiadało zatwierdzenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego do wykonywania badania próbek wody, w związku z czym wykonywało m.in. badania wody z beczkowozów, na podstawie których dokonywano oceny jej jakości.

(dowody: akta kontroli, str. 312-319, 371-379, 439-498)

2.4. Stan zabezpieczenia miasta Wrocławia według stanu na dzień 16 grudnia 2016 r. w awaryjne źródła wody przez MPWiK, mierzony procentowym udziałem w niezbędnym²⁵ i minimalnym²⁶ dobowym zapotrzebowaniu ludności Wrocławia na wodę wyniósł odpowiednio dla:

²⁴ Opisanych w pkt III.1.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

²⁵ Niezbędne zapotrzebowanie Wrocławia wynoszące dla wody pitnej (P) 5 733,9 m³ na dobę oraz dla wody do podstawowej higieny (H) 3 822,6 m³ na dobę (P+H=9 556,5 m³ na dobę) obliczono

- studni awaryjnych: 0,0% i 0,0%,
- studni awaryjnych w przypadku braku energii elektrycznej: 0,0% i 0,0%,
- pozostałych awaryjnych źródeł wody²⁷: 1,6% i 3,1%,
- pozostałych awaryjnych źródeł wody w przypadku braku energii elektrycznej: 1,6% i 3,1%,
- zbiorników wody pitnej wchodzących w skład sieci wodociagowych: 57 750 m³/d,
- zbiorników wody pitnej nie wchodzących w skład sieci wodociagowych: 0 m³/d,
- beczkowsów: 96 m³/d²⁸.

MPWiK nie dysponowało danymi szacunkowymi o zapotrzebowaniu na wodę w sytuacji kryzysowej wyznaczonych zakładów przemysłu spożywczego, urządzeń specjalnych do likwidacji skażeń, celów przeciwpożarowych, zakładów innych niż zakłady przemysłu spożywczego, których funkcjonowanie jest niezbędne dla zapewnienia ludności warunków do przetrwania, zakładów użyteczności publicznej, zwierząt hodowlanych.

(dowody: akta kontroli, str. 260, 380)

2.5. MPWiK podjęło następujące działania mające na celu zapewnienie Wrocławowi awaryjnych źródeł wody²⁹: w latach 2007-2008 zawarcie realizowanych nadal porozumień z czterema ościennymi gminami³⁰, dotyczących m.in. wzajemnych dostaw wody w przypadku katastrof lub poważnego kryzysu; budowa stacji monitoringu i prowadzenie od stycznia 2016 r. monitoringu na rzece Odrze w perspektywie jej wykorzystania jako źródła wody surowej; ocena możliwości przerzutu wód rzeki Odry do rzeki Oławy z wykorzystaniem nieczynnego od ponad 50 lat Kanału Janowickiego; przygotowanie dokumentacji projektowej dla wykonania dwóch otworów studziennych na terenach należących do Przedsiębiorstwa przy pompowni Świątniki i przy ul. Na grobli³¹ oraz czterech studni na terenach wodonośnych³²; analiza możliwości wykorzystania zasobów wód podziemnych rejonu Bogdaszowic; prace badawczo-rozwojowe w zakresie budowy dokładnego modelu geologicznego i hydrologicznego terenów wodonośnych Wrocławia oraz oceny możliwości eksploatacji wód ze studni horyzontalnych i wytypowania w związku z tym czterech nowych lokalizacji takich studni na terenach wodonośnych.

(dowody: akta kontroli, str. 256-260, 381-396, 408-426)

---

przy następujących założeniach: liczba ludności Wrocławia 637,1 tys. na dzień 30 czerwca 2016 r. (źródło: Wojewódzki Urząd Statystyczny we Wrocławiu <http://wroclaw.stat.gov.pl/>), zapotrzebowanie niezbędne na wodę 9 litrów (P) na dobę na osobę oraz 6 litrów (H) na dobę na osobę.

²⁶ Minimalne zapotrzebowanie Wrocławia wynoszące dla wody pitnej (P) 3 504,1 m³ na dobę oraz dla wody do podstawowej higieny (H) 1 274,2 m³ na dobę (P+H=4 778,3 m³ na dobę) obliczono przy następujących założeniach: liczba ludności Wrocławia jak w przypisie 21, zapotrzebowanie minimalne na wodę 5,5 litra (P) na dobę na osobę oraz 2 litry (H) na dobę na osobę.

²⁷ Stacja mobilna uzdatniania wody oraz Stacja Badawcza ZPW „Mokry Dwór”.

²⁸ Przy maksymalnej liczbie kursów na dobę, wynoszącej sześć dla każdego beczkowsu

²⁹ W związku z wykonywaniem przez Gminę Wrocław zadania własnego, polegającego na zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków dla obszaru administracyjnego Gminy.

³⁰ Kąty Wrocławskie, Miękinia, Wisznia Mała i Czernica.

³¹ Z uwagi na obciążenia prawne i finansowe wynikające z objęcia eksploatacji wód Prawem Górniczym (wody lecznicze), zrezygnowano z wykonania studni.

³² Marszałek Województwa Dolnośląskiego decyzją z dnia 14 października 2016 r. odmówił zatwierdzenia projektu robót geologicznych ze względu na fakt, iż eksploatowane wody nie spełniałyby wymagań jakościowych dla wód pitnych.

2.6. W badanym okresie wystąpiło 46 przerw w dostawie wody trwających powyżej 12 godzin (od 12 godzin i 10 minut do 43 godzin). Przyczynami przerw były awarie rurociągów rozdzielczych (34 przypadki), przyłączy wodociągowych (10 przypadków), armatury zamykającej (1 przypadek) oraz inna przyczyna (1 przypadek). Zasięg awarii obejmował pojedyncze budynki (38 przypadków) lub wiele posesji w danym rejonie (8 przypadków). Odbiorcy byli informowani poprzez komunikaty w radiu i telewizji, na stronie internetowej, poprzez wiadomości sms, komunikatory (Twitter, Facebook), informowanie telefonujących odbiorców, informacje bezpośrednie w rejonie awarii. Zakres informacji udzielanych odbiorcom obejmował miejsce i zasięg wystąpienia awarii, przewidywany termin przywrócenia dostawy wody, usytuowanie zastępczego punktu poboru wody.

(dowody: akta kontroli, str. 260, 286-287, 356-363, 397-407)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwaga dotycząca
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na fakt niskiego stopnia pokrycia dobowego zapotrzebowania niezbędnego i minimalnego na wodę dla miasta Wrocławia, wynoszącego odpowiednio 15 litrów oraz 7,5 litra na mieszkańca. O ile istniała możliwość zapewnienia alternatywnych źródeł pozyskania wody dla miasta Wrocławia, to jednak istotnym ograniczeniem były możliwości jej dystrybucji. Przy pełnym wykorzystaniu środków transportu wody, będących w posiadaniu MPWiK, stopień pokrycia zapotrzebowania wyniósłby zaledwie 1% na poziomie niezbędnym i 2% na poziomie minimalnym.

(dowody: akta kontroli, str. 380)

Ocena cząstkowa

MPWiK podjęło szereg działań mających na celu zapewnienie Wrocławowi awaryjnych źródeł wody oraz przysposobienia urządzeń i obiektów wodociągowych służących do awaryjnego zaopatrzenia w wodę. Niemniej stopień zabezpieczenia dostaw wody dla mieszkańców Wrocławia w sytuacjach kryzysowych, na wypadek braku możliwości korzystania z wody dostarczanej istniejącą w mieście siecią wodociągową, był niewystarczający. Znajdujące się w dyspozycji Przedsiębiorstwa środki transportu wody pozwalały pokryć zaledwie 1% zapotrzebowania na wodę na poziomie niezbędnym i 2% na poziomie minimalnym.

3. Realizacja zadań związanych z ochroną ujęć wody oraz pozostałych elementów systemu zaopatrzenia w wodę

Opis stanu
faktycznego

3.1. W dniu 22 października 2004 r. MPWiK otrzymało, wydaną na wniosek Prezesa MPWiK, decyzję nr 9/04 z dnia 22 października 2004 r. Wojewody Dolnośląskiego w sprawie umieszczenia pięciu obiektów w Wojewódzkiej Ewidencji, Obiektów i Obszarów Podległych Obowiązkowej Ochronie - Województwa Dolnośląskiego, o której mowa w art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. *o ochronie osób i mienia*³³ (dalej: „ustawa o ochronie osób i mienia”), obszarów, obiektów i urządzeń:

Wszystkie urządzenia wodociągowe MPWiK, mające istotne znaczenie dla aglomeracji miejskiej Wrocławia, zostały objęte ww. Decyzją nr 9/04 z dnia 22 października 2004 r. Wojewody Dolnośląskiego. Pozostałe urządzenia wodociągowe (obiekty technologiczne), stanowiące część składową systemu wodociągowego, nieujęte w Wojewódzkiej Ewidencji, Obiektów i Obszarów Podległych Obowiązkowej Ochronie – Województwa Dolnośląskiego, są objęte kompleksową ochroną fizyczną na podstawie umów zawartych z koncesjonowanym

³³ Dz. U. z 2016 r., poz. 1432, ze zm.

podmiotem gospodarczym świadczącym usługi ochrony fizycznej obiektów. Decyzja nr 9/04 z dnia 22 października 2004 r. Wojewody Dolnośląskiego w sprawie umieszczenia obiektów MPWiK w Wojewódzkiej Ewidencji, Obiektów i Obszarów podległych obowiązkowej ochronie - Województwa Dolnośląskiego obejmuje wszystkie obiekty wykazane w wyciągu z wykazu obiektów, instalacji i urządzeń prowadzonego przez RCB.

(dowody: akta kontroli, str. 499)

3.2. W latach 2015-2016 MPWiK dysponowało i dysponuje pięcioma aktualnymi Planami Ochrony Obiektów, wpisanymi - decyzją nr 9/04 z dnia 22 października 2004 r. Wojewody Dolnośląskiego - do Wojewódzkiej Ewidencji, Obiektów i Obszarów Podległych Obowiązkowej Ochronie - Województwa Dolnośląskiego:

W dacie uzyskania ostatniego uzgodnienia Planu Ochrony, tj. 19 stycznia 2015 r., nie obowiązywały przepisy o obowiązku uzgadniania Planów Ochrony w zakresie zagrożeń o charakterze antyterrorystycznym z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Jednakże zgodnie z art. 7 ust. 1 *ustawy o ochronie osób i mienia* kierownik jednostki, który bezpośrednio zarządza obszarami, obiektami i urządzeniami umieszczonymi w ewidencji, o której mowa w art. 5 ust. 5, albo upoważniona przez niego osoba są obowiązani uzgadniać plan ochrony tych obszarów, obiektów i urządzeń z właściwym terytorialnie komendantem wojewódzkim Policji, a w zakresie zagrożeń o charakterze terrorystycznym, z właściwym terytorialnie dyrektorem delegatury Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego³⁴. Ustalono, iż opracowane w 2012 r. w MPWiK plany ochrony obiektów i urządzeń nie zostały uzgodnione z dyrektorem delegatury Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego we Wrocławiu.

(dowody: akta kontroli, str. 252-270, 500-501)

Z wyjaśnień Członka Zespołu Zarządzającego Obszarem Organizacyjnym MPWiK, upoważnionego przez Prezesa Przedsiębiorstwa wynika, że w dacie ostatniego uzgadniania Planów Ochrony (19 stycznia 2015 r.), nie obowiązywały przepisy o obowiązku uzgodnienia wzmiankowanych Planów w zakresie zagrożeń o charakterze antyterrorystycznym z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego. W Spółce podjęto decyzję, że z chwilą rozpoczęcia kolejnej aktualizacji Planów Ochrony, MPWiK zastosuje procedurę uzgodnień z ABW. Po ukazaniu się w 2017 r. na stronie internetowej ABW „Procedury uzgadniania planów ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie w zakresie zagrożeń o charakterze terrorystycznym” (stan na 1 stycznia 2017 r.), MPWiK przystąpiło do opracowania „Tabeli ryzyk zagrożenia o charakterze terrorystycznym” będącej załącznikiem do przywołanej procedury. Opracowane „Tabele ryzyk”³⁵ przekazano drogą elektroniczną do Delegatury ABW we Wrocławiu w dniu 11 stycznia 2017 r. celem uzyskania oceny merytorycznej, stanowiącej wstęp do rozpoczęcia procedury uzgadniania Planów Ochrony.

(dowody: akta kontroli, str. 502-524)

3.3. Urządzenia wodociągowe nieobjęte ewidencją, o której mowa w art. 5 ust. 5 *ustawy o ochronie osób i mienia*, nie zostały objęte opracowanymi Planami Ochrony

³⁴ Art. 7 ust. 1 *ustawy o ochronie osób i mienia* w brzmieniu nadanym art. 33 pkt 2 lit. a. ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o *działaniach antyterrorystycznych* (dalej: „*ustawa o działaniach antyterrorystycznych*”) – Dz. U. z 2016 r., poz. 904.

³⁵ Tabele ryzyk opracowano dla następujących obiektów: 1. Zakład Produkcji Wody Nr 1 Mokry Dwór, 2. Zakład Produkcji Wody Nr 2 Ne Grobli, 3. Wrocławska Oczyszczalnia Ścieków, 4. Ujęcie Wody i Pompownia Czechnica, 5. Stacja Uzdatniania Wody Leśnica Wrocław.

Obiektów. Przedmiotowe urządzenia wodociągowe (obiekty technologiczne), nieujęte w Wojewódzkiej Ewidencji, Obiektów i Obszarów Podległych Obowiązkowej Ochronie, objęto ochroną fizyczną na podstawie umów zawartych z koncesjonowanym podmiotem gospodarczym świadczącym usługi kompleksowej ochrony fizycznej MPWiK.

Dla pozostałych urządzeń wodociągowych (obiektów technologicznych), stanowiących część składową systemu wodociągowego nieujętych w Wojewódzkiej Ewidencji, Obiektów i Obszarów Podległych Obowiązkowej Ochronie i ewidencji RCB, zastosowane środki techniczne oraz zasady ochrony fizycznej obiektów technologicznych określono w umowach z koncesjonowanym podmiotem gospodarczym świadczącym usługi kompleksowej ochrony fizycznej obiektów MPWiK, tj.:

- umowa nr 1390/NOZ/U/2016 – z dnia 6 sierpnia 2016 r. – na okres 24 miesięcy,
- umowa nr 1391/NOZ/U/2016 – z dnia 6 sierpnia 2016 r. – na okres 24 miesięcy,
- umowa nr 1392/NOZ/U/2016 – z dnia 6 sierpnia 2016 r. – na okres 24 miesięcy.

(dowody: akta kontroli, str. 525-693)

3.4. Plany ochrony obiektów infrastruktury krytycznej zostały objęte klauzulami tajemnicy przedsiębiorstwa MPWiK, zgodnie z obowiązującymi w Spółce „Zasadami Ochrony Informacji w MPWiK”. Klauzule tajemnicy przedsiębiorstwa nadano z uwagi na fakt, że zawarte w Planie Ochrony obiektów infrastruktury krytycznej informacje mają istotne znaczenie dla funkcjonowania MPWiK i ich utrata mogłaby spowodować istotne utrudnienia w działalności statutowej i mieć wpływ na ciągłość działania Spółki. Jednocześnie informacje dotyczące pracy systemów w sytuacji zagrożenia muszą być udostępnione pracownikom ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa pracy w sytuacji kryzysowej (np. awaria chlorowa). Klauzula tajemnicy przedsiębiorstwa była nadana w całym procesie tworzenia dokumentu. Dokumenty były przekazywane zgodnie z „Zasadami Ochrony Informacji w MPWiK”. Planom Ochrony Obiektów, o których mowa art. 7 *ustawy o ochronie osób i mienia* nadano klauzulę tajemnicy przedsiębiorstwa zgodnie obowiązującymi w Spółce „Zasadami Ochrony Informacji MPWiK”. Informacje zawarte Planach Ochrony Obiektów mają istotne znaczenie dla funkcjonowania MPWiK i ich utrata mogłaby spowodować istotne utrudnienia w działalności statutowej i mieć wpływ na ciągłość działania Spółki. Rodzaj klauzuli na etapie uzgadniania Planów był konsultowany z Wydziałem Postępowań Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu. Klauzula tajemnicy przedsiębiorstwa była nadana w całym procesie tworzenia dokumentu. Dokumenty były przekazywane zgodnie z „Zasadami Ochrony informacji w MPWiK”. Decyzji administracyjnej o objęciu obiektów ewidencją, o której mowa w art. 5 ust. 5 *ustawy o ochronie osób i mienia* nadano klauzulę tajemnicy przedsiębiorstwa.

MPWiK nie dysponuje innymi planami niż Plan Ochrony IK i Plany Ochrony Obiektów MPWiK.

(dowody: akta kontroli, str. 500-501)

3.5. MPWiK wdrożyło w 2007 r. „Zasady Ochrony Informacji w MPWiK” stanowiące zbiór zasad ochrony, oznaczania, przechowywania, zabezpieczania, odtwarzania, udostępniania informacji w Spółce, zarówno w systemach papierowych, jak i informatycznych. Jednocześnie Regulamin Pracy MPWiK, w Rozdziale III Podstawowe prawa i obowiązki pracownicze zobowiązuje pracowników do chronienia informacji, których ujawnienie mogłoby narazić Spółkę na szkodę.

W „Zasadach Ochrony Informacji w MPWiK” określono dwie klauzule zabezpieczenia i tajności informacji, tj.:

1) Informacja „**do użytku wewnętrznego**”:

- są to wszystkie informacje przetwarzane w Spółce dotyczące jej działalności, min. regulacje wewnętrzne, procedury,
- dostęp do ww. informacji udzielany jest wszystkim pracownikom na podstawie zawartej umowy o pracę,
- obowiązek ochrony tych informacji wynika z podstawowych obowiązków pracowników – określonych w Regulaminie Pracy.

2) Informacja „**poufne w MPWiK**” – określenie zaczerpnięto z normy ISO 27001:

- dostęp do informacji z klauzulą „poufne w MPWiK” przydzielany jest decyzją przełożonego odpowiedzialnego za dany obszar działania lub przez kierownika projektu/zespołu osobom, realizującym zadania związane z koniecznością dostępu do informacji „poufne w MPWiK”, w związku z realizacją powierzonego zadania,
- w przypadku przekazywania dokumentu/informacji określonych, jako „poufne w MPWiK” pomiędzy obszarami działania, przełożony obszar działania lub upoważniony przez niego pracownik przekazuje informację, kto z pracowników danego obszaru może mieć dostęp do danych informacji,
- w MPWiK nie jest prowadzona formalna ewidencja osób, którym przyznawany jest dostęp do informacji „poufnych w MPWiK” z uwagi na brak pisemnie zdefiniowanych zakresów zadań oraz ogólny charakter nazw stanowisk, a także zadaniowo/projektowy charakter pracy; są to decyzje przełożonych obszarów działania, w których przetwarza się informacje „poufne w MPWiK”,
- w przypadku przekazania informacji traktowanych, jako informacja „poufne w MPWiK” osobom z zewnątrz, odbywa się to na podstawie zawartej umowy zawierającej klauzulę dot. zachowania informacji (np. informacje dot. zasad ochrony fizycznej). W przypadkach szczególnych zasięgnięta jest opinia prawna i ostateczną decyzję podejmuje przełożony obszar działania lub właściwy Dyrektor. Osoby z zewnątrz (niebędące pracownikami MPWiK), którym przyznawany jest dostęp do informacji podpisują oświadczenia o zachowaniu w poufności.

(dowody: akta kontroli, str. 694-722)

3.6. W związku z wejściem w życie *ustawy o działaniach antyterrorystycznych* MPWiK prowadzi szkolenia dla pracowników w zakresie zasad zabezpieczenia urządzeń wodociągowych przed dostępem do nich osób nieuprawnionych i innymi formami nieuprawnionej ingerencji. Szkoleniami w powyższym zakresie w dniach 21 lipca 2016 r., 1 października 2016 r. oraz 8 października 2016 r., objęto łącznie 58 pracowników MPWiK.

(dowody: akta kontroli, str. 723-725)

MPWiK prowadzi okresowe ćwiczenia na wypadek wystąpienia awarii chlorowej, w oparciu o „Instrukcję – Awaria Chlorowa”, stanowiącą element Planu Ochrony IK. Ćwiczenia w tym zakresie odbywają się cyklicznie we współpracy z jednostkami Państwowej Straży Pożarnej oraz Ochotniczej Straży Pożarnej. MPWiK prowadzi również, we współpracy z Państwową Strażą Pożarną, okresowe ćwiczenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla pracowników MPWiK oraz prowadzi okresowe ćwiczenia współdziałania jednostek Państwowej Straży Pożarnej ze służbami MPWiK w zakresie działań przeciwpożarowych.

(dowody: akta kontroli, str. 726-757)

3.7. MPWiK opracowało i wdrożyło do stosowania w dniu 1 kwietnia 2015 r. „Procedurę sprawowania kontroli nad ochroną obiektów MPWiK”, która służy przeprowadzaniu procesów audytu wewnętrznego w zakresie oceny stanu systemu ochrony urządzeń wodociagowych, w tym obiektów infrastruktury krytycznej. Celem tej procedury było również określenie jednolitych zasad i standardów ochrony obiektów w MPWiK oraz zapewnienie zgodności czynności wykonywanych przez pracowników ochrony z przepisami prawa oraz z zasadami rzetelności, celowości, staranności i sprawności działania. Procedura zawiera zalecenia dotyczące sposobu sprawowania ochrony fizycznej i technicznej w obiektach, których właścicielem jest MPWiK oraz określa obowiązki, kompetencje i odpowiedzialność.

(dowody: akta kontroli, str. 758-766)

Służby MPWiK odpowiedzialne za funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa i ochrony obiektów Spółki (Koordynator do spraw bezpieczeństwa) w oparciu o wzmiankowaną procedurę przeprowadziły, w kontrolowanym okresie, łącznie 38 kontroli wewnętrznych w zakresie prawidłowości pełnienia służby ochrony przez koncesjonowane firmy specjalistycznych uzbrojonych formacji ochrony (dalej: „SUFO”) na terenach i obiektach MPWiK. W 27 przypadkach Koordynator ds. bezpieczeństwa MPWiK stwierdził nieprawidłowości i uchybienia w pełnieniu służby przez formacje SUFO, tj.:

- brak właściwie oznakowanych pojazdów patrolowych oraz z napędem 4x4 – 5 przypadków,
- brak odpowiedniej obsady pracowników ochrony na kontrolowanych posterunkach – 11 przypadków,
- pracownik SUFO po spożyciu alkoholu – 1 przypadek,
- niewłaściwe umundurowanie i wyposażenie pracowników ochrony – 4 przypadki,
- zła organizacja pracy na kontrolowanych posterunkach (przedłużenie służby ponad 12 godzin, niewłaściwa obsada patroli obchodowych i rajdujących) – 4 przypadków,
- brak oznakowania i oświetlenia posterunku – 2 przypadki.

(dowody: akta kontroli, str. 767-768)

Koordynator ds. bezpieczeństwa MPWiK, w kontrolowanym okresie, w oparciu o wytyczne określone w „Procedurach sprawowania kontroli nad ochroną obiektów MPWiK”, przeprowadził łącznie 107 kontroli prawidłowości funkcjonowania elektronicznych systemów ochrony urządzeń wodociagowych, w tym obiektów infrastruktury krytycznej.

„Procedura sprawowania kontroli nad ochroną obiektów MPWiK” zakładała także prowadzenie audytów i kontroli w zakresie badań prawidłowości działania instalacji wodociagowej przeciwpożarowej zainstalowanej w obiektach MPWiK. Kontrole w tym zakresie, na zlecenie MPWiK, przeprowadzało Przedsiębiorstwo Handlowo-Techniczne Sprzętu Pożarniczego i Ochronnego „SUPON”.

(dowody: akta kontroli, str. 767-768)

Dodatkowo MPWiK podlega okresowym audytom prowadzonym przez instytucje zewnętrzne, między innymi:

- Komendę Wojewódzką Policji (KWP) we Wrocławiu - Protokół z kontroli specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej, która na podstawie umowy z MPWiK prowadziła ochronę obiektów i urządzeń MPWiK z dnia 13 maja 2015 r.,
- Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej (KM PSP) - Protokół ustalenia z czynności kontrolno-rozpoznawczych w zakresie przeciwdziałania poważnym

awariom z dnia 26 listopada 2014 r. (nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie).

W trakcie audytu KWP ustalono, że kontrolowana firma nie wykonała zalecenia pokontrolnego z 2014 r., tj. dostosowania czasu służby i zmianowości poszczególnych grup interwencyjnych do wymogów uzgodnionych w Planach Ochrony obiektów MPWiK. Ponadto KWP ustaliła 12 uchybień i nieprawidłowości w sprawowaniu przez kontrolowaną firmę, w tym m.in.: nieprowadzenie lub nierzetelne prowadzenie wymaganej dokumentacji i rejestrów (Ewidencja pobierania/zdawania środków przymusu, Ewidencja wydania/przyjęcia broni i amunicji, Dziennik zmiany), braki w wyposażeniu wymaganych środków przymusu, brak oznaczeń urządzeń i pomieszczeń do przechowywania broni.

(dowody: akta kontroli, str. 769-783, 784-789)

3.8. MPWiK 29 stycznia 2016 r. wprowadziło do stosowania „Instrukcję Organizacji i Kontroli Ruchu Osobowego, Kołowego na i z trenów MPWiK S.A. We Wrocławiu” opisującą zasady wejścia na obiekty MPWiK pracowników, kontrahentów, wjazdu pojazdów, wydawania przepustek okresowych, zasad przebywania w strefach wydzielonych.

(dowody: akta kontroli, str. 790-815)

Dodatkowo MPWiK wprowadziło do stosowania:

- „Procedurę nadawania uprawnień do dostępu fizycznego do obiektów Spółki” obejmującą zasady wydawania identyfikatorów i nadawania dostępu do kluczy (25 stycznia 2016 r.),
- „Procedurę nadzorowania bezpieczeństwa wykonawców i gości” (8 czerwca 2015 r.).

(dowody: akta kontroli, str. 816-821, 822-837)

Obowiązująca w MPWiK „Procedura sprawowania kontroli nad ochroną obiektów MPWiK” reguluje zasady prowadzenia kontroli środków ochrony. Kontrole środków ochrony technicznego zabezpieczenia obiektów oraz ochrony fizycznej prowadzone są w ramach bieżących zadań koordynatora ds. bezpieczeństwa MPWiK, odpowiedzialnego za bezpieczeństwo.

Okresowy przegląd i konserwacja urządzeń technicznego zabezpieczenia obiektów do kwietnia 2016 r. prowadzony był przez koncesjonowany podmiot gospodarczy świadczący usługi kompleksowej ochrony obiektów na podstawie zawartej umowy nr 2368/NOZ/2015 z dnia 30 grudnia 2015 r. Przeprowadzone przez Koordynatora ds. bezpieczeństwa kontrole stwierdziły nieprawidłowości w funkcjonowaniu i utrzymaniu w ciągłości działania systemów alarmowych, podlegających przeglądowi i konserwacji przez koncesjonowany podmiot gospodarczy świadczący usługi kompleksowej ochrony obiektów jak i sprawowaniu ochrony fizycznej. Mając powyższe na uwadze, w celu minimalizacji ryzyka wystąpienia przerw w ciągłości funkcjonowania urządzeń technicznego zabezpieczenia obiektów oraz skrócenia czasu reakcji na awarie systemu, w kwietniu 2016 r. MPWiK zatrudniło kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego. W chwili obecnej MPWiK przeprowadza okresowy przegląd i konserwację urządzeń technicznego zabezpieczenia obiektów siłami własnymi. Testowanie środków ochrony odbywa się w ramach kontroli okresowej prowadzonej w oparciu o „Procedurę sprawowania kontroli nad ochroną obiektów MPWiK”.

(dowody: akta kontroli, str. 838-889)

Reakcja ochrony na określone rodzaje zdarzeń jest opisana w "Teczce instrukcji postępowania ochrony w sytuacjach kryzysowych" przekazanych na posterunki

ochrony. W skład „Teczki instrukcji....” wchodzi następujące dokumenty, instrukcje i procedury: wykaz telefonów alarmowych w MPWiK, zestawienie telefonów wszystkich pracowników funkcyjnych i komórek organizacyjnych MPWiK, Instrukcja organizacji i kontroli ruchu osobowego, kołowego na i z terenów MPWiK, Instrukcja organizacji i udzielania pierwszej pomocy, wykaz przechowywania apteczek pierwszej pomocy i defibratorów, Instrukcja przeciwpożarowa dla pracowników służby ochrony obiektów, procedury zachowania w zakresie działań antyterrorystycznych, instrukcja postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego, Instrukcja udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, Instrukcja postępowania pracowników ochrony w przypadku napadu, włamania, pożaru, powodzi i awarii, Wytyczne postępowania dla osób, które po ogłoszeniu alarmu znalazły się w obszarze bezpośredniego zagrożenia awarii chlorowej i nie uczestniczą w akcji ratowniczej.

(dowody: akta kontroli, str. 890-891)

Zasady ochrony teleinformatycznej zostały opisane w Polityce Bezpieczeństwa Teleinformatycznego – wprowadzone do stosowania w dniu 27 lipca 2016 r. (aktualizacja w dniu 5 grudnia 2016 r.). Załącznikami do wzmiankowanej „Polityki Bezpieczeństwa..” były: Metoda szacowania ryzyka bezpieczeństwa informacji w systemach teleinformatycznych, Zarządzanie incydentami bezpieczeństwa, Wykaz systemów informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych, Wykaz grup użytkowników w systemach teleinformatycznych wyodrębnionych ze względu na poziom uprawnień, Procedura nadawania poświadczeń bezpieczeństwa i kontrola dostępu, Zasady korzystania z komputerów przenośnych, Zasady korzystania z Internetu i poczty elektronicznej, Zasady bezpieczeństwa fizycznego w granicach i lokalizacji stref ochronnych oraz środki ochrony stref systemów informatycznych, Zasady konfiguracji systemu teleinformatycznego oraz utrzymanie systemu teleinformatycznego, Zasady wykorzystania urządzeń lub narzędzi kryptograficznych, Zasady ochrony przed oprogramowaniem złośliwym, Zasady ochrony elektromagnetycznej, Wymagania eksploatacyjne dla wymiany informacji z innymi systemami teleinformatycznymi, Zasady wprowadzania poprawek i aktualizacji oprogramowania oraz wprowadzanie nowych systemów i zakupów nowego oprogramowania lub urządzeń IT, Wytyczne zapewnienia ciągłości działania systemów teleinformatycznych, Audyt wewnętrzny systemów IT, Zasady bezpieczeństwa stacji roboczych i komputerów przenośnych, Sieci informatyczne – dobór zabezpieczeń, Zasady korzystania z urządzeń mobilnych przez pracowników terenowych MPWiK, Zasady bezpieczeństwa serwerów.

(dowody: akta kontroli, str. 892-903)

3.9. Zgodnie z decyzją Nr 9/04 z dnia 22 października 2004 r. Wojewody Dolnośląskiego w sprawie umieszczenia w Wojewódzkiej Ewidencji Obiektów i Obszarów Podległych Obowiązkowej Ochronie obiektów, obszarów i urządzeń MPWiK, ustalono, że dwa ujęcia wody podlegały ustawowej ochronie. I tak:

- 1) ujęcie wody powierzchniowej z rzeki Oławy (Mokry Dwór, ul. Starodworska, gm. Siechnice) posiada ustanowione strefy ochrony ujęć wody powierzchniowej dla miasta Wrocławia rozporządzeniem nr 1/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 4 lutego 2013 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody powierzchniowej dla m. Wrocławia zlokalizowanej na terenie m. Wrocławia oraz powiatów: wrocławskiego, oławskiego w województwie dolnośląskim oraz powiatu brzeskiego

w województwie Opolskim³⁶. Rozporządzenie obowiązuje od dnia 23 lutego 2013 r.;

- 2) ujęcie wody podziemnej Wrocław Leśnica (cztery studnie w fazie przed rozpoczęciem poboru wody) posiada ustanowioną strefę ochrony bezpośredniej decyzją Prezydenta Wrocławia WSR-E.6320.1.2012.AK z dnia 6 kwietnia 2012 r.³⁷.

(dowody: akta kontroli, str. 904-906)

3.10. MPWiK wystąpiło o ponowne ustanowienie stref ochrony bezpośredniej i pośredniej dla ujęć wody w przypadkach, w których było to wymagane przepisami prawa oraz wynikało z konieczności ochrony ujęć wody. I tak:

Ujęcie wody powierzchniowej z rzeki Oławy dla m. Wrocławia

Dla ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Oławy, dla którego decyzja na strefy ochrony sanitarnej bezpośredniej i pośredniej wygasła dnia 31 grudnia 2012 r. z mocy ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*³⁸ (dalej: „ustawa Prawo wodne”), złożony został wniosek w dniu 27 kwietnia 2012 r. pismem W 10-68/12/AT/2012 z dnia 27 kwietnia 2012 r. o ustanowienie stref ochrony sanitarnej bezpośredniej i pośredniej ujęcia wody dla m. Wrocławia.

(dowody: akta kontroli, str. 907)

Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu Nr 1/2013 z dnia 4 lutego 2013 r. ustanowione zostały strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia wody powierzchniowej dla m. Wrocławia zlokalizowanej na terenie m. Wrocławia oraz powiatów: wrocławskiego, oławskiego w województwie dolnośląskim oraz powiatu brzeskiego w woj. Opolskim.

Ujęcie wody podziemnej w Leśnicy.

Studnie 4a, 3p, 9p posiadały ustanowione strefy ochrony sanitarnej bezpośredniej decyzją Wojewody Wrocławskiego Nr OŚ.I.62100/58/97 z dnia 22 grudnia 1997 r., która straciła ważność w dniu 31 grudnia 2010 r.

(dowody: akta kontroli, str. 908-910)

Z wyjaśnień Członka Zespołu Zarządzającego Obszarem Organizacyjnym wynika, że aktualnie wyłączone z użytkowania studnie 4a, 3p, 9p wyłączano stopniowo z eksploatacji od 2008 r., co ostatecznie nastąpiło w roku 2015. Zgodnie z pkt. II ww. decyzji ustanawiającej strefy ochronne, z uwagi na korzystne warunki geologiczne i hydrogeologiczne dla studni wyznaczony był tylko teren ochrony bezpośredniej ujęcia. Po okresie utraty ważności przedmiotowej decyzji nie zachodził obowiązek prawny w zakresie konieczności uzyskiwania decyzji o ustanowienie stref ochrony ujęcia. Ponadto lokalizacja ww. studni, których teren ochrony bezpośredniej znajdował się w całości na terenie należącym do MPWiK powodowała, że studnie były wystarczająco zabezpieczone i chronione. Mając powyższe na uwadze Spółka nie wystąpiła o ustanowienie stref ochrony sanitarnej dla ww. ujęć. Równocześnie w związku z modernizacją ujęcia wody w Leśnicy wykonane zostały nowe studnie

³⁶ Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego dnia 8 lutego 2013 r., poz. 918 oraz Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 lutego 2013 r., poz. 418, zmienione Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu nr 13/2013 z dnia 18 września 2013 r., opublikowanym w Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dnia 20 września 2013 r., poz. 5029 oraz w Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 19 września 2013 r., poz. 1974.

³⁷ Decyzja Prezydenta Wrocławia obowiązuje od dnia 25 kwietnia i została wydana na bezterminowy okres obowiązywania.

³⁸ Dz.U. z 2015 r., poz. 469 ze zm.

3z, 4z, 7z, 9z zgodnie z decyzją Prezydenta Wrocławia WSR-E.6341.28.2012.AK z dnia 20 lutego 2012 r. na wykonanie studni i pobór wody podziemnej z ujęcia wody w Leśnicy. Studnie zlokalizowane są w obszarze ogrodzenia studni starych, które wyłączone już są z eksploatacji. Dla nowych studni wyznaczone zostały strefy ochrony sanitarnej bezpośredniej ujęcia wody podziemnej w Leśnicy decyzją Prezydenta Wrocławia WSR-E.6320.1.2012.AK z dnia 6 kwietnia 2012 r. Równocześnie odstąpiono od wyznaczania stref ochrony pośredniej, ponieważ zgodnie z uproszczoną „Dokumentacją hydrogeologiczną ujęcia wód podziemnych z utworów neogeńskich dla ujęcia wody w Leśnicy” wykonaną w październiku 2011 r., studnie ujęcia eksploatują neogeński poziom wodonośny, który jest izolowany kompleksem ilów. W związku z powyższym dla ujęcia w Leśnicy ze względu na korzystne warunki geologiczne i hydrogeologiczne nie zachodzi konieczność ustanawiania terenu ochrony pośredniej ujęcia.

(dowody: akta kontroli, str. 252-270, 911-915, 916-982, 983-984)

3.11. MPWiK zapewnia ochronę urządzeń wodociagowych ujętych w Ewidencji Wojewody (w tym również IK) przez SUFO, poprzez zlecenie zadań ochrony koncesjonowanemu podmiotowi gospodarczemu świadczącemu usługi ochrony fizycznej.

W roku 2015 i w styczniu 2016 r. kompleksową ochroną obiektów MPWiK wraz z okresowym przeglądem i konserwacją urządzeń elektronicznej ochrony obiektów wykonywała firma E. Sp. z o.o. W wyniku rozstrzygnięcia przetargu nieograniczonego, w dniu 30 grudnia 2015 r. zawarto umowę nr 2368/NOZ/U/2015 z firmą E. Sp. z o.o. na: „realizację kompleksowej ochrony obiektów MPWiK z okresowym przeglądem i konserwacją urządzeń elektronicznej ochrony obiektów”. Umowa została zawarta okres 24 miesięcy.

(dowody: akta kontroli, str. 838-889)

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości podczas przeprowadzonych kontroli bieżących i okresowych MPWiK wypowiedziało w trybie natychmiastowym, tj. z dniem 22 kwietnia 2016 r., umowę nr 2368/NOZ/U/2015 zawartą z firmą E. Sp. z o.o. pismem z dnia 14 kwietnia 2016 r.

(dowody: akta kontroli, str. 985-988)

Do czasu rozstrzygnięcia przetargu nieograniczonego, w celu zapewnienia ciągłości ochrony, zawarto w trybie zamówienia z wolnej ręki niżej wymienione trzy:

- umowa nr 0773/NOZ/U/2016 – z dnia 22 kwietnia 2016 r. – na okres 4 miesięcy;
- umowa nr 0772/NOZ/U/2016 – z dnia 22 kwietnia 2016 r. – na okres 4 miesięcy;
- umowa nr 0774/NOZ/U/2016 – z dnia 22 kwietnia 2016 r. – na okres 4 miesięcy.

(dowody: akta kontroli, str. 989-1001, 1002-1014, 1015-1028)

Po rozstrzygnięciu przetargu nieograniczonego zawarto umowy na kompleksową ochronę obiektów MPWiK z:

- umowa nr 1390/NOZ/U/2016 – z dnia 6 sierpnia 2016 r. – na okres 24 miesięcy,
- umowa nr 1391/NOZ/U/2016 – z dnia 6 sierpnia 2016 r. – na okres 24 miesięcy,
- umowa nr 1392/NOZ/U/2016 – z dnia 6 sierpnia 2016 r. – na okres 24 miesięcy.

(dowody: akta kontroli, str. 525-693)

Warunkiem udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia na realizację usług kompleksowej ochrony obiektów MPWiK, zgodnie z pkt 5 oraz pkt 6 Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia było każdorazowo przedłożenie dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do wykonywania określonej działalności

gospodarczej lub czynności, w przypadku, gdy przepisy prawa nakładają taki obowiązek.

(dowody: akta kontroli, str. 1029-1056)

Zweryfikowanie posiadania uprawnień, o których mowa powyżej zostało potwierdzone w „Informacji o spełnieniu przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego w oparciu o ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – *Prawo zamówień publicznych*³⁹ – oznaczenie sprawy: PN/1007/2016/NO/U stanowiącej element protokołu wyboru. Spełnienie wymogu posiadania pozwolenia na broń na okaziciela zostało zweryfikowane na podstawie przedstawionej Koncesji MSWiA na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób imienia. Podstawą do wydania koncesji jest posiadanie przez podmiot pozwolenia na broń palną na okaziciela.

Każdorazowo, w przypadku zmiany koncesjonowanego podmiotu gospodarczego świadczącego usługi kompleksowej ochrony obiektów, dokonano zgłoszeń do Wydziału Postępowań Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji w zakresie zmiany tego podmiotu, między innymi celem weryfikacji przez Wydział Postępowań Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji podanych przez Wykonawcę uprawnień wymaganych prawem. Wydział Postępowań Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji nie wniósł zastrzeżeń.

(dowody: akta kontroli, str. 1057-1060, 1061-1065)

W ramach zwartych umów z koncesjonowanym podmiotem gospodarczym świadczącym usługi kompleksowej ochrony obiektów MPWiK zobowiązało specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne SUFO do realizacji ochrony w formie przewidzianej art. 3 *ustawy o ochronie osób i mienia*. Ochrona realizowana jest w formie: bezpośredniej ochrony fizycznej oraz z zastosowaniem zabezpieczeń technicznych, w oparciu o Plany Ochrony Obiektów.

Ochrona urzędzeń wodociągowych, realizowana przez SUFO, na podstawie zawartych umów, obejmuje:

- wszystkie urządzenia objęte Ewidencją Wojewody, zgodnie z art. 5 ust. 5 *ustawy o ochronie osób i mienia*, w tym obiekty infrastruktury krytycznej, jak i:
  - pozostałe urządzenia wodociągowe (obiekty technologiczne), stanowiące część składową systemu wodociągowego, nieujęte w Wojewódzkiej Ewidencji, Obiektów i Obszarów Podległych Obowiązkowej Ochronie – Województwa Dolnośląskiego.

Ochrona ww. urzędzeń wodociągowych realizowana jest w systemie całodobowym, 7 dni w tygodniu.

(dowody: akta kontroli, str. 252-270)

3.12. W dniu 6 grudnia 2016 r., w obecności Pełnomocnika Podsystemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w MPWiK, przeprowadzono oględziny miejsca przechowywania planów ochrony i innych dokumentów dotyczących ich ewidencjonowania i obiegu oraz realizacji procedur postępowania z tymi dokumentami.

Przeprowadzone oględziny wykazały, że określone procedury bezpieczeństwa postępowania z dokumentacją stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa lub z klauzulą „Poufne w MPWiK” były przestrzegane. Ich realizacja zabezpieczała bezpieczeństwo wskazanej dokumentacji.

---

³⁹ Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm.

(dowody: akta kontroli, str. 1066-1067)

3.13. W dniu 6 grudnia 2016 r., w obecności Koordynatora do spraw bezpieczeństwa w MPWiK, przeprowadzono oględziny w obiektach zlokalizowanych w siedzibie MPWiK przy ul. Na Grobli 14-16 we Wrocławiu trzech procedur postępowania obejmujących:

- a) zasady wjazdu pojazdów kontrahentów zewnętrznych do stref ochrony MPWiK,
  - b) zasady wydawania identyfikatorów (przepustek) oraz ich odbierania użytkownikom,
  - c) zasady wejścia do stref ochronnych osób niebędących pracownikami MPWiK.
- Oględziny wykazały, że procedury określone dla ww. działań i zdarzeń były przestrzegane i realizowane w praktyce. Dokumentacja związana z ww. procedurami prowadzona była rzetelnie.

(dowody: akta kontroli, str. 1068-1069)

3.14. W dniu 15 grudnia 2016 r. przeprowadzono oględziny, w obecności Koordynatora do spraw bezpieczeństwa w MPWiK, stanu zabezpieczenia następujących obiektów MPWiK:

- a) czterech studni Stacji Uzdatniania Wody Leśnica przy ul. Marszowickiej we Wrocławiu,
- b) ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Oława – ujęcie brzegowe Czechnica,
- c) Zakładu Produkcji Wody Nr 1 „Mokry Dwór” przy ul. Starodworskiej we Wrocławiu,
- d) Studni Horyzontalnej Bierdzany we Wrocławiu Świątnikach.

Badaniem objęto ustanowione strefy ochronne (ochrona bezpośrednia, jak i pośrednia) oraz czy teren ochrony bezpośredniej został odpowiednio zabezpieczony i oznakowany (art. 53 ust. 3 *ustawy Prawo wodne*). Oględziny wykazały, że teren ochrony bezpośredniej został ogrodzony, ogrodzenie jest pełne i uniemożliwia łatwe przedostawanie się niepowołanych osób i zwierząt na teren ujęcia. Teren ochrony pośredniej został odpowiednio oznakowany poprzez rozmieszczenie stałych znaków stojących oraz umieszczenie na ogrodzeniu oraz znakach tablic zawierających informacje o ujęciu wody i zakazie wstępu. Umieszczone tablice informacyjne odpowiadały wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 maja 2004 r. w sprawie wzorów *tablic informacyjnych o strefie ochronnej ujęcia wody*⁴⁰. Wymienione obiekty (pkt 1, 2, 3) zabezpieczone są także przez elektroniczne systemy ochrony (alarmowe czujniki ruchu, kamery, fotopułapki z sygnałem alarmowym w agencji ochrony).

Pośrednie strefy ochronne zostały właściwie oznaczone, zaś tablice zawierające informacje o ustanowieniu strefy zostały umieszczone we wszystkich punktach przecięcia się granicy terenu ze szlakami komunikacyjnymi oraz innymi charakterystycznymi punktami terenu (art. 57 ust. 1 *ustawy Prawo wodne*). Tablice informacyjne odpowiadały wymaganiom określonym w ww. rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 maja 2004 r. w sprawie wzorów *tablic informacyjnych o strefie ochronnej ujęcia wody*.

(dowody: akta kontroli, str. 1070-1076)

Planom Ochrony Obiektów nadano klauzulę tajemnicy przedsiębiorstwa. Sposób ewidencjonowania, obiegu oraz przechowywania ww. Planów jest realizowany w oparciu o wdrożone w Spółce „Zasady ochrony Informacji w MPWiK”. W umowach z koncesjonowanymi podmiotami gospodarczymi świadczącymi usługi kompleksowej ochrony fizycznej MPWiK wprowadzono klauzulę zabezpieczającą

---

⁴⁰ Dz. U. Nr 136, poz. 1457, ze zm.

ochronę informacji stanowiących tajemnice przedsiębiorstwa (§ 13 „Ochrona Informacji”).

MPWiK posiada ustanowione strefy ochronne dla wszystkich ujęć. Ujęcia są chronione zgodnie z zatwierdzonymi Planami Ochrony Obiektów:

- Plan Ochrony Ujęcia i Pompowni Czechnica z dnia 5 lipca 2012 r. - uzgodniony z Komendą Wojewódzką Policji we Wrocławiu - 22 sierpnia 2012 r.;
- Plan Ochrony Stacja Uzdatniania Wody Wrocław – Leśnica z dnia 10 października 2014 r. - uzgodniony z Komendą Wojewódzką Policji we Wrocławiu – 28 października 2014 r.

(dowody: akta kontroli, str. 500-501)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

MPWiK we właściwy sposób zapewniło ochronę obiektów i urządzeń tworzących system zaopatrzenia w wodę miasta Wrocławia. Przedsiębiorstwo posiadało opracowane, stosowne plany ochrony urządzeń wodociagowych, o których mowa w art. 7 ustawy o ochronie osób i mienia, uwzględniające wszystkie urządzenia wodociagowe określone w decyzji nr 9/04 z dnia 22 października 2004 r. Wojewody Dolnośląskiego. Zapewniono właściwą ochronę wszystkich urządzeń wodociagowych przez specjalistyczne, uzbrojone formacje ochronne oraz poprzez system elektronicznych urządzeń sygnalizacji alarmowej. Ustanowione strefy ochronne dla ujęć wody, podlegające ochronie bezpośredniej, jak i pośredniej, były właściwie oznakowane i zabezpieczone odpowiednimi ogrodzeniami i innymi urządzeniami ochrony. Przedsiębiorstwo opracowało, wdrożyło i stosowało w praktyce procedury postępowania z dokumentacją oznaczoną klauzulą „tajemnica przedsiębiorstwa”/„poufne w MPWiK”, oraz procedury dotyczące m.in. zasad wejścia osób i wjazdu pojazdów do stref ochrony, zasad wydawania i używania identyfikatorów, kontroli i przeprowadzania audytów stanu systemu ochrony urządzeń wodociagowych, ochrony teleinformatycznej oraz sposobów reakcji ochrony na określone rodzaje zdarzeń.

IV. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴¹ (dalej: „ustawa o NIK”) wnosi o:

1. Doprowadzenie do rzetelnego odzwierciedlenia w dokumentacji dotyczącej zapewnienia zaopatrzenia w wodę w sytuacji kryzysowej, wszystkich obiektów i urządzeń służących do awaryjnego zaopatrzenia w wodę.
2. Podjęcie skutecznych działań w celu terminowego sporządzania planów ochrony obiektów infrastruktury krytycznej, zgodnie z postanowieniami § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie planów ochrony infrastruktury krytycznej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo
zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

⁴¹ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK*, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 1 lutego 2017 r.

Kontroler:
Marek Skrzypecki
Doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
Dyrektor
z up. Ziemowit Florkowski
wicedyrektor